

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: ҚҮП 2-05-01

Индер аудандық білім бөлімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1. Берілген сөздерді жақша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); қатты (сөз, құрт); қара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Тура мағыналы сөз	Ауыспалы мағыналы сөз
Терең өзен қатты құрт қара көйлек жұмсақ орындық	Терең білім қатты сөз қара жұмыс жұмсақ мінез

2. Көп мағыналы сөздердің қатарын жалғастыр.

1. Адамның аяғы – орындықтың аяғы, қойдың аяғы.

2. Домбыраның құлағы – адамның құлағы, сиырдың құлағы.

3. Пышақтың жүзі – мұздың жүзі, қыздың жүзі.

3. Мына сөздерден синонимдік қатарлар жаса.

Адам. Биік. Шапшаң. Күшті. Келбет.

4. Төмендегі антоним сөздерді үлгі бойынша жұп-жұбымен жаз.

Үлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Күн. Қара. Жылы. Түзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойтолғау жаз.

3-тапсырма.

Адам - кісі

Білік - білім

Шапшаң - шұңқар

Қышты - қыста

Қысмет - қысмет

8

4-тапсырма.

Қызы - қызы

Мадан - маған

Ақ - ақ

Қызы - қызы

Қара - ақ

Қызы - қызы

Қызы - ұзын

Ақ - көк

Тұзы - тұзы

Тамы - ағар

Қатты - жұмсақ

Ұзын - қысқа

Ағар - тамы

Жұмсақ - қатты

Мас - кәсі

10

5-тапсырма.

Мен кітапты білім алу үшін маған көрсетін.
 Кітаптың адамға пайдасы өте көп. Кітапты
 оқығанда оны жаттап алып түсініп оқу керек.
 Міне кітапты шұғылтай сыздай ұқыпты ұстау керек.
 Бедері, оны бізден кейін кішкентай балалар ұстайды.
 Міне де мен кітапты өте қатты маған көрсетін.
 Кітап - білім бұлағы деп біз айтатын еді. Сондықтан кітапты
 оқу керек.

27 балл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: КТЖ-05-04

Индер аудандық білім бөлімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1. Берілген сөздерді жақша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); қатты (сөз, құрт); кара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Тура мағыналы сөз	Ауыспалы мағыналы сөз
Терең өзен	Терең білім

2 Көп мағыналы сөздердің қатарын жалғастыр.

1.Адамның аяғы –

2.Домбыраның құлағы –

3.Пышақтың жүзі –

3.Мына сөздерден синонимдік қатарлар жаса.

Адам. Биік. Шатшаң. Күшті. Келбет.

4.Төмендегі антоним сөздерді үлгі бойынша жұп-жұбымен жаз.

Үлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Күн. Қара. Жылы. Түзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойтолғау жаз.

1-тапсырма.

Тыра мағыналы сөз.
Терең өзен, қатты құрт,
қара көйлек, жұмсақ
орындық.

Ауыпалы мағыналы сөз
Терең білім, терең ой,
қатты сөз, қара жұмыс,
қара су, қара өлең, қара тиет,
жұмсақ мінез.

10

2-тапсырма

Адамның аяғы - жануардың аяғы - отырғыштың аяғы.
Балбыранның құлағы - адамның құлағы, жануардың құлағы.
Тышаның жүзі - күннің жүзі айдың жүзі

10

3-тапсырма

Адам - пенде, кісі
Білік - жоғары
Шапшаң - тез, жеңіл.
Жүрті - мықты.

9

4-тапсырма

Аласа - биік, төмен - жоғары, жұмсақ -
қатты, қара - ақ, ұзын - қысқа, араз -
тату, суық - жылы, тұз - қиыс,
жас - көрі, аз - көп, күн - түн.

10

5-тапсырма.

Мен кітапты өте қатты жақсы көремін. Кітап менің
айыбымды ашпайды, сырымды сыртқа шаппайды. Кітап
маған үндемей көмектеседі. Кітапқа қойылатын бау керек.
Кітап көп ақылдың құйылған көзі, ортақ ілүлік, халық
қазынасы, сарқыншас білім бұлағы. Мен кітапты сүйіп
оқимын. Кітап - адамның досы!

8

Барлығы: 47 балл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 4
(Количество заполненных листов)

Шифр: КПД-05-02

...домбыраның құлағы - қанатын алтын ағарып бастады.

Индер аудандық білім бөлімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1. Берілген сөздерді жақша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); катты (сөз, құрт); кара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Тура мағыналы сөз	Ауыспалы мағыналы сөз
Терең өзен, катты құрт, кара көйлек, жұмсақ орындық.	Терең білім, катты сөз, кара ниет, жұмсақ мінез.

2. Көп мағыналы сөздердің қатарын жалғастыр.

1. Адамның аяғы – жанұяның аяғы, ұстаздың аяғы

2. Домбыраның құлағы – нұрстың құлағы, адамның құлағы

3. Пышақтың жүзі – адамның жүзі, құндыздың жүзі

3. Мына сөздерден синонимдік қатарлар жаса.

Адам. Биік. Шатшаң. Күшті. Келбет.

4. Төмендегі антоним сөздерді үлгі бойынша жұп-жұбымен жаз.

Үлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Күн. Қара. Жылы. Тұзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойтолғау жаз.

3-мәңгілік

Адам - кісі

Білік - жоқары

Шынайы - тез

Қушты - керемет

Қызыл - жүзі

4-мәңгілік

Сұлу - кетіңіз

Қызы - түң

Түң - қызың

Қызы - қызы

Адам - жоқары

Қара - ақ

Мамы - ақ

Ақ - мамы

Ақ - қара

Ақыл - салқын

Қызы - жылы

Жылы - қызы

Ақ - қара

Қызы - ұзын

Ақ - көп

5-мәңгілік

Бәбі кіман Сілім Сұлай, кіман Салмаға Сұри Сілімсіз Салатын еді.
Ақ Салмаға оқи күнге дейінгі түрлі техникалар Салмаға еді, Мұның Ақ күңі үй
де түрлі мал Салмаға жүріп жүді. Ақ-Салмаға "кіман Сілім Сұлай" деп Салма
айтпаған, Ақ оқи үшін Ақ кіманға қатты жақын көрді.

38 балл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: ЖС -05-02

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: KTJ-05-03

1-тапсырма

Тура малыналы сөз
Пірену өзен, Қара көшек,
Қатты құрт, жұмсақ адам,
Жұмсақ орындық

Туыспалы малыналы сөз
Пірену білім, Пірену ай,
Қатты сөз, Қара жұмыс
Қара су, Қара аяқ, Қара киет,
Жұмсақ ішек

9

2-тапсырма

Адамның аяғы - маншардың аяғы, орындықтың аяғы.
Далбаранның құлағы - адамның құлағы, маншардың құлағы.
Тышақтың иезі - құранның иезі, айдың иезі.

10

3-тапсырма

Адам - маншар, Бийк - аласа, Шаршау - бау, Қириті - маншар, Жел бет - адам -

4-тапсырма

Аласа - бийк, төмен - маншар, жұмсақ - қатты, қара - ақ, ұзын - қысқа, араз - тарту,
суық - жылы, күн - түн, тұзу - қысық, жас - кәрі, аз - көп.

10

5-тапсырма

Мен кітапты өте қатты жақсы көремін. Өйткені ол бізге білім береді. Кітап -
адамның ең жақын досы. Ал адамша өз ақын береді. Кітапсыз көп білім ала
алмайсың. Кітаптар өте көп аққан адам әрдайым білімді орында тұрады.
Әр адам босат болсын кітап оқу керек. Кітап білім бұлағы!

87

Барлығы: 33 ұнады

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: ҚҰТД-06-01

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-қалың елім
Не бір жүйрік болдырып жарау деген,
Шаршадым мен қанатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

*Эпитет - белгілі бір затты белгісін, қасиетін, сапасын көрсететін ұғым.
Мұрнақтары: - дай, - дей, - май, - мей.*

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	идеясы

3. Мына кестені толтырыңыз.

	анықтамасы	мысалы
Неологизм сөздер	<i>Ғылым, техника, мәдениет, тұрмыстың кеңінен дамыған жаңа ұғымдар.</i>	<i>жаздырт, ұнтаспа, лондмарт т.б</i>
Термин сөздер	<i>Ғылым, техника, өнер және т.б. салаларда зат атауларына білдіретін сөздер.</i>	<i>хронометрика, энергия меридиан т.б.</i>
Диалект сөздер	<i>Жергілікті өңірдегі тұрғындар қолданатын сөздер.</i>	<i>құдағай - құдағи, шайбар - сый және - ана</i>
Кәсіби сөздер	<i>Жұрттың бәріне түсінікті бала берікшілік сөздер.</i>	<i>қолөнер: пышқы, шердек ауылшарушылық: дүмді, жезек</i>

4. 1) Күрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- А) түбір сөзден жасалған сөз
☒ Б) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
 Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Күрделі сөзді белгіле:

- А) отыз
☒ Б) Сарыарқа
 Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- А) ата-ана ☒ Б) итмұрын
 Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- ☒ А) Ауыл-аймақ
 Б) жап-жасыл
 Б) қора-қора

5) Күшейтпелі қос сөзді тап:

- ☒ А) дұп-дұрыс
 Б) тасыр-тұсыр
 Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дұшпаннан алыс болу үшін не істеу керек?» ойынды жаз.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: ЖТ2-06-02

Жалпы сандар

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-қалың елім

Не бір жүйрік болдырып жарау деген,

Шаршадым мен қанатым талды менің,

Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Эпитет - заттың, құбылыстың немесе заттың нәрсенің құбылыстың белгісін басқетіп сапасын көрсететін көркемдік ұғым. Мысалы: Ақар маңдай, дардай

Тақырыбы	идеясы

3. Мына кестені толтырыңыз.

	анықтамасы	мысалы
Неологизм сөздер	<i>Ғылым техниканың мәдениеті, пән тұрғысымен өзінше дамып отырғанда тілге жаңа сөздер енгізіледі деп атаймыз сөздер</i>	<i>Маядайт, Чимаса, Лонг шорт т.б.</i>
Термин сөздер	<i>Ғылым өкіліне, өнер жетке т.б. салаларда белгілі бір ұғымдар мен зат атауларымен білдіретін сөз.</i>	<i>Фонетика, меридиан, құн айналымы, нота, эфир т.б.</i>
Диалект сөздер	<i>Белгілі бір жердегі ұғымдар қолданылатын сөздер</i>	<i>Жықпа-Шықпа, Құдағай-құдағай, палап-Балап т.б.</i>
Кәсіби сөздер	<i>Құрылым бөлімі тұрғысында болса бірліктің белгілі бір кәсіпке 3 маңдайының саласымен шұғылдана отырады</i>	<i>Әулеті, атақты қолөнерге жатады. ақылмандықтың: жоға, теріс ақылмандықтың: ии</i>

4. 1) Күрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

А) түбір сөзден жасалған сөз

☒ Б) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз

Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Күрделі сөзді белгіле:

А) отыз

☒ Б) Сарыарқа

Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

А) ата-ана ☒ Б) итмұрын Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

☒ А) Ауыл-аймақ ☒ Б) жап-жасыл Б) қора-қора

5) Күшейтпелі қос сөзді тап:

☒ А) дүп-дұрыс ☒ Б) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дұшпаннан алыс болу үшін не істеу керек?» ойынды жаз.

1-маңсирма

Әбу Насыр Мұхаммад ибн Парсаан Әл-Фараби. Әл-Фараби қазіргі Қазақстанның оңтүстігінде орналасқан Фараб (Отарар) қаласында түркі тектес әулетте туылған. Оның әкесі әкербая болатын. Зерттеуші ғалымдар Әл-Фарабидің балалық жасына шаққанда тұрала ауырыпты екеніне айтпайды. Көбесі ұлы ғалымның өмірінің бұл кезеңі тұрала маңсирмалар жағатын қалып. Сондықтан да зерттеушілер ұлы облымның өмірбаянын оның елден асқан шағында Бағдат шаһарына қоныс аударуынан бастайды.

2-маңсирма.

Шахрияра: "Ғылым таппай мақтанба"

Идеясі: Бес нәрседен ғалым болу керек

Бес нәрседен асық болу керек.

Ғылым таппай мақтанба,

Орн таппай баптанба дегендей орн тап деп отыратын - аман білімді үйренген ғалымды жұмсайтын орн.

3-маңсирма

"Бес нәрседен ғалым бол

Бес нәрседен асық бол деп адамның адамгершілік жағын қозғайды. Алайда ойының көзін жейісін үрбейді. Бұл тұрға ерекше бір көңіл бөлімге тей. Абай ғалым болу мен адам болу мәселесін бір-бірімен сабақтастыра айтады. Бұл екеуінің талмағы, түрбе бір деп санайды.

36 балл.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 3
(Количество заполненных листов)

Шифр: ЖТЖ - 08 - 03

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-қалың елім
Не бір жүйрік болдырып жарау деген,
Шаршадым мен қанатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	идеясы
Білімді насихаттау	Балаларға білімге, ғылымға ағаштарын жігітке шақыру

3. Мына кестені толтырыңыз.

	анықтамасы	мысалы
Неологизм сөздер	Жаңа сөздер	аэропорт, телефон
Термин сөздер	Баладағы белгілі бір ұғым-дүние мен зат атауларын білдіретін сөз-термин сөздер.	фонетика, шарадан
Диалект сөздер	Белгілі бір жердегі тұрғындар ғана қолдана алатын сөздер.	баралы - баралық, қудасы - қудасы
Кәсіби сөздер	Адамның белгілі бір кәсіпін білдіретін сөздер. Белгілі бір кәсіптің ашауы, малшы пен аңшы атауы.	Ау жеткен, аңшы

4. 1) Күрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- А) түбір сөзден жасалған сөз
☒ Б) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
 Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Күрделі сөзді белгіле:

- А) отыз
☒ Б) Сарыарқа
 Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- А) ата-ана ☒ Б) итмұрын Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- А) Ауыл-аймақ ☒ Б) жап-жасыл Б) кора-қора

5) Күшейтпелі қос сөзді тап:

- ☒ А) дұп-дұрыс ☒ Б) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамyzдың өлеңіндегі «Бес дұшпаннан алыс болу үшін не істеу керек?» ойынды жаз.

- ман сурма

Өлеңнің авторы Әбу Насыр Әл-Фараби. Ол мұғалым, ғұлама, ойшыл, математик, философ: жазушы, әдебиет пен музыка зерттеушісі, ақын. Оның молық аты-жөні: Әбу Насыр Мұхаммад ибн Тархан ибн Әулай әл-Фараби. Балашақ сөлем алғашында ол туған жері Отырар медресесінде, одан кейін Шам, Самарқан, Бұхара, Мәскәу қалаларында оқып жсан. жақтот білім алған. Үйінді 9 "Ғажалықтасың туған жер" - шәһаршасынан алынған. Өлеңдегі көріктөу құралдары: Эпитеттер: Қызың өлім, маңат жсал. Эпитет дегеніміз - заттың құбылыстың ерекшелігін, сыр-сыратын бейнелі түрде танытатын айзандықтан сөз. Төбіне сын есімдер арқылы жадылады.

2. тапсырма

Тақдирот-білімді насихаттау.

Удеса- Балалардог билимге, еполума адамгерийликке шакыру.

3-тапсырма

Неологизм сөздер - Ғылым мен техниканың, өндіріс пен шаруашылық-
тың, мәдениет пен тұрмыстағы кеңінен қайтып пайдаланылатын тілге жаңа
сөздерді білдіретін жаңа сөздер екіп отырады. Бұл сөздер неологизмдер
деп аталады. Мысалы: Чашақ, ағза, мейірімке.

2. Термин сөздер- Ғылым, техника, өндіріс, өнер саласындағы белгілі бір ұғымдар мен зат атауларын білдіретін сөздер.

3 Диалект сөздер - Белгилі бір жердегі тұрғындар қолдана-тын сөздер. 10

Диалект сөздер жамал жамалтуу болуп есептелмейді. Өйткені олардағы
жүйе тілде балама пары болады. Мысалы: Пүткөм - жүйөтүрөңдө, дауым -
жүйөтүрөңдө.

4. Әсіби сөздер - Нұрттоң бәріне түсінікті бола бермейтін, белгілі бір кәсіппен, я шаруашылық саласымен шұғылданып отырған адамдар қолданатын сөздер. Әсіби сөздер екіге бөлінеді: Түрлері байланыста сөздер, Ауалшаруашылыққа байланыста сөздер. Мысалы: Ау, кетпен, атауыз.

1) Әкі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз.

2) 2) Сарваржа

3) 2) Итмұрын

4) 5) $\text{H}_2\text{O} - \text{H}_2\text{O}$.

5) А) гур-гурас.

10

5- тапсырма

Абай атамыз "Толымал таппай мақтанба" өлеңінде жастарды адамгершілік-ке шақыра отырып, жастарға үмі болар бес асыл іс пен адам баласына диди тигізер бес дұшпанды атап көрсетеді. Бес асыл істен үмі алуға шақырса, бес дұшпанды атап көрсетіп одан сақтануға шақырады. Абай атамыз атап кеткен бес дұшпан: Өсек, өтірік мақтаншау, еріншек, бекер мал шашпау. Бұлар бүкіл адам баласын қор қоланын әрекеттер екені сөзсіз. Сондықтан әр адам бұл әрекеттерден байып аулақ ұстап, өз бойына тек бес асыл істі сіңіруі тиіс.

2

Барыш: 45

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парағы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 3
(Количество заполненных листов)

Шифр: 472-06-04.

термин сөздер

Белгілі бір саладағы ұғымдар мен қатынастарды жеткізетін сөздер
Фонетика, лексика, грамматика, синтаксис, семантика

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық, тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-қалың елім
Не бір жүйрік болдырып жарау деген,
Шарпадым мен қанатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	идеясы
	Ғылым таппай мақтанба

3. Мына кестені толтырыңыз.

	анықтамасы	мысалы
Неологизм сөздер	жаңа сөздер	аэропорт, теледидар
Термин сөздер	Белгілі бір саладағы ұғымдар мен зат атауларын білдіреді.	Фонетика, метр, поэзия
Диалект сөздер	Белгілі бір жердегі тұрғындар қолданатын сөздер.	бармақ-бамақ, құдағи-құдағай
Кәсіби сөздер	Белгілі бір кәсіптің немесе мамандықтың айналасындағы адамдар қолданатын сөздер.	поэзия, поэма

4. 1) Күрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- А) түбір сөзден жасалған сөз
☒ Б) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
 Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Күрделі сөзді белгіле:

- А) отыз
☒ Б) Сарыарқа
 Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- А) ата-ана ☒ Б) итмұрын Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- А) Ауыл-аймақ ☒ Б) жап-жасыл ☒ В) қора-қора

5) Күшейтпелі қос сөзді тап:

- ☒ А) дүп-дұрыс ☒ Б) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамyzдың өлеңіндегі «Бес дұшпаннан алыс болу үшін не істеу керек?» ойынды жаз.

Кәсіби сөздер - тұрпаттық бәріне түсінікті бола бермейтін, белгілі бір кәсіптен а шаруашылық саласымен шұғылданатын адамдар қолданатын сөздер. Кәсіби сөздер екіге бөлінеді: қолөнерге байланысты сөздер, ауылшаруашылыққа байланысты сөздер. Мысалы: паша, қоза, жүген, торыма.

4. 1) а, 2) а, 3) а, 4) б, 5) а.

10

5. Абай атамыз өзінің "Толық таппай мақтанда" өлеңінде жастарға білім, адамгершілікке мақұра отарап, жастарға үлгі болар бес аса іс пен адам бағасына үлгі тұлғалар бес дұшпанда атап көрсетеді. Бес аса істер үлгі аула мақарса, бес дұшпанда атап көрсетіп адам сақталуға мақұрада. Абай атамыз атап кеткен бес дұшпан: ақ, өмірік, мақтаныш, ерініш, бекер иә мақтанды. Бұлар бүкіл адам бағасын қор қолдатып әрекет екені сөзсіз. Сондықтан да бұл әрекеттерден айналу ұстан, өз бойына тек бес аса істі сүйсіне тәрбиелеу ғана айналасына сүйсінеді, тәрбиелі бала алаға деп ойлаймын. Сол себепті өз замандастарында Абай атамыз айтқан бес дұшпаннан сақталып, бес аса істі бойына тұлға мақұрамын!

9

Барлығы: 47 балл

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық
олимпиаданың І кезеңінің бағалау туралы
ведомость**

Пәні қазақ тілі мен әдебиеті
Сынып 5-6

	Шифр, код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл І тур
1	Қ.Т- 05-03	120605602851	33
2	Қ.Т- 05-02	120808602677	38
3	Қ.Т- 05-04	120320605430	47
4	Қ.Т- 05-01	111002602597	37
5	Қ.Т- 06-04	110616601504	47
	Қ.Т- 06-03	101124603804	45
	Қ.Т- 06-02	100918654109	36
	Қ.Т- 06-01	101122601504	39